

Roman Pollak

Ks. Bronisław Gładysz

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 36/1-2, 163-164

1946

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. BRONISŁAW GŁADYSZ

Wielkopolanin z pochodzenia, związany mocno ze starym Gniezmem, gdzie — jeszcze przed wojną światową — kształcił się w klasycznym gimnazjum i z tej szkolnej nauki wyniósł to, co w ówczesnych szkołach niemieckich tego typu było najcenniejsze: rzetelną znajomość języków klasycznych. W Gnieźnie kontynuował dalej studia w seminarium duchownym i ukończył je w okresie wojny światowej. A kiedy wybuchło powstanie wielkopolskie, był wojskowym kapelanem aż do r. 1920. Wreszcie w r. 1922 osiadł na probostwie w Starołęce pod Poznaniem, aby spokojnie oddać się studiom. Zapisał się więc na wydział humanistyczny Uniw. Pozn. i pracował równocześnie w zakresie literatury i języka polskiego, filologii klasycznej i muzykologii. Studia uniwersyteckie zakończył doktorat uzyskany z początkiem 1926 r. na podstawie rozprawy p. t. „X. Maciej Sarbiewski a reforma hymnów brewiarzowych za czasów papieża Urbana VIII“, Poznań 1927, str. 122 (wyd. Pozn. Tow. Przyj. Nauk). Poddał tu autor rewizji dotychczasowe poglądy na udział Sarbiewskiego w tej reformie i ograniczył go do fazy początkowej. Rozpoczęła się teraz nieprzerwana i bardzo ożywiona działalność naukowa autora, ogarniająca coraz rozleglejsze dziedziny średniowiecznej łacińskiej literatury religijnej. Na czoło zainteresowań wysunął Gładysz hymnologię i hagiografię, uwzględniając przed innymi zagadnienia związane z terenem Polski. W ten sposób wypełniał poważny niedobór w wiedzy o naszym łacińskim piśmiennictwie. Rozpoczął poważne poszukiwania w obfitych zasobach rękopiśmiennych i m. l. omówił w osobnej pracy officia rymowane w naszych średniowiecznych rękopisach (Pam. Liter. XXX, z. 3—4). Szybko pomnażał się dorobek naukowy młodego mediewisty i rozszerzał się wciąż jego zakres. Jako członek Komisji Teologicznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk był jednym z najczynniejszych, brał też udział w pracach Komisji Filologicznej tegoż Towarzystwa. W r. 1932 habilitował się na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Pozn. ze średniowiecznej literatury łacińskiej i rozpoczął wykłady. Spis jego prac, szkiców, recenzji i artykułów ogłasza-

nych drukiem począwszy od r. 1926 obejmuje około pół setki pozycji. Ukazywały się one w jęz. polskim, łacińskim, francuskim, niemieckim jako osobne publikacje albo w takich periodykach jak „Kwartalnik klasyczny“, „Przegląd teologiczny“, „Ateneum kapłańskie“, „Eos“, „Pamiętnik literacki“, „Theologische praktische Quartalschrift“, „Kronika m. Poznania“, „Collectanea Theologica“ i t. d.

W połowie drogi pracowitego żywota porwała go w swój wir piekielny ostatnia wojna. Wywieziony do sławnego obozu w Mauthausen przebywał tam od 18-go lipca 1941 r. i tam znalazł śmierć męczeńską w dniu 19-go czerwca 1943 r. ten rzetelny pracownik, kultem nauki do głębi przejęty.

Cześć Jego pamięci!

Roman Pollak
